

X.

Mindre Notitser.

Meddelte af 1. Pastor em. *C. H. Brasch*; 2. Provst *E. Høyer Møller*;
3. *H. F. Rørdam*.

1.

Fortegnelse over de Præstegaarde paa Sælland, hvortil der i Tidsrummet 1718—34 er ydet Brandhjælp fra Spjellerup og Smerup Kirker ifølge disses Regnskaber.

I 1718 udrededes der Brandhjælp for 4 Præstegaarde: til Hr. Oluf Resen i Ulsø, Hr. Hans Nygaard i Cregome, Mag. Peder Holm i Hørby, og Mag. Ole Sletting i Egby. I 1719 for 2: til Hr. Niels Røg i Terslev og Mag. Peder Falencamp i Jungshoved. I 1721 for 2: til Hr. Claus Castan i Førslev (Ø. Flakkebjerg H.) og Hr. Niels Plockross i Nesby. 1722 for 2: til Hr. Claus Plum i Vetersleff og Hr. Johan Nicolai Prom i Krummerup, 1723 for 1: til Hr. Niels Banner i Soderup. 1725 for 4: til Mag. (Erik) Lemvig i Ringsted, Hr. Claudi i Strø¹⁾, Hr. Henrik Müller i Bakkendrup og Hr. Lars Terpager i Mehrn. 1726 for 1: til Hr. Jens Vind i Græsedø. 1727 for 1: til Provsten Hr. Peder Top i Karlebo. 1728 for 1: til Hr. Jochum Gynther i Havrebjerg. 1729 for 1: til Hr. Caspar Møller i Høye. 1731 for 5: til Hr. Svend Liung i Ørsted, Hr. Anders Grønberg i Odden, Mag. Mikkell Franck i Saaby, Hr. Gerhard Treschow i Birkerød og Hr. Otto Grundtvig paa Segerød. 1733 for 2: til Hr. Hans Schmidt i Ølsemagle og Mag. Just From i Jyderup. 1734 for 1: til Hr. Lars Bachevold i Hersted-Øster.

Bidragene ere ikke ydede samme Aar af begge Kirker, men undertiden det følgende Aar af den ene.

¹⁾ En Præst af dette Navn i Strø findes ikke hos Wiberg. *H. F. R.*

2.

Et Par Oplysninger til Wibergs Præstehistorie.

Om Nr. 4 af Præsterne i Allerup-Davinde, Peder Hansen Fjellerup, bemærkes, at han var gift med Formandens, Niels Jensens, Enke, men hendes Navn findes ikke. Det staar dog paa en Ligsten i Allerup Kirke med følgende Indskrift:

Hunc lapidem hic posuit D. Petrus Johannis supra ossa suæ caris. conjugis Margarete Gerardi piæ memoriæ, qvæ obiit 3 Martii Anno Dni 1589.

Nr. 6, Jørgen Jørgensen Bogense anføres ogsaa som gift med Formandens, Laurits Olufsens, Enke. Om hendes Navn m. m. gives en Oplysning ved en anden Ligsten i Allerup Kirke med følgende Indskrift:

Her ligger begravet hæderlig og vellærd Mand Hr. Laurits Olesen, Sognepræst til Allerup og Davinde Sogne og Provst i Aasum Herred, som døde 30 Martii Anno 1626 i sit Alders 56 Aar. Der næst Hr. Jørgen Jørgensen, som døde d. 12. Februari Anno 1641 i sit Alders 53 Aar. Med deres kjære Hustru Anne Jørgens Datter, som døde den — Anno 16 — i sit Alders — Aar, med 2 Børn, Jørgen Lauritsen og Margrethe Laurits Datter.

Gud give dem etc.

3.

I Brandt og Helvegs Værk »Den danske Psalmedigtning« I, 303 findes blandt mange andre Salmer af ubekjendte Forfattere fra det 17de Aarhundrede en, der begynder »O Herre Gud, huor gaar det til«, meddelt efter et Særtryk fra 1629. Denne Salme findes i en lidt ældre Form i et Hdskr., Ny kgl. Saml. 723 b. Fol., der indeholder Breve fra Bisperne i Ribe til Provsterne i Holmands Herred (se Ny kirkehist. Saml. VI, 658 ff.). Her er denne Salme knyttet til en Instruction fra Biskop Hans Povlsen Resen med Hensyn til Ritualet ved Reformationsfesten 1617, og

der er altsaa en Del Sandsynlighed for, at Salmen, skjønt den ikke direkte berører Reformationsværket, dog er fremkommen i denne Anledning og vel ogsaa er forfattet af Resen, hvem vi skyldte flere andre Kirkesalmer ¹⁾. Da det muligt kunde interessere en og anden, hidsættes det første Vers af Salmen (efter Haandskriftet):

Om Jesu Naffns Guddommelige Krafft oc
Salige Brug.

Som: Fader Vor udi Himmerig etc.

O Herre Gud, huor gaar det til,
Huad er nu Verdens ijd oc spill?
Huad er hin smale Vey saa trang,
Met suck oc sorrig, mett nød oc tuang!
Huor vrier sig vort kiød oc blod,
At komme til det euig' god'.

Ved Sammenligning mellem den ældre haandskrevne Form af Salmen og det senere Særtryk findes i det sidste belt igjennem forskellige stilistiske Ændringer, hvoraf de fleste maa kaldes Forbedringer.

¹⁾ Deriblandt, som jeg allerede har paavist i Kirkehist. Saml. 3. R. IV, 375, »Af Højheden oprunden er« og »Min største Hjærtens Glæde er mig ny Sommer blid«, begge efter det Tydske. Jeg anmærker dette paany, fordi jeg ser, at Pastor V. Bang endnu i sine »Biografiske Oplysninger om danske og norske Forfattere og Oversættere af Salmer«, S. 81, gjentager den ældre, sikkert urigtige Antagelse om, at H. Chr. Sthen skulde være Oversætter af den førstnævnte Salme.